

Дарота Скшос

МІЖНАРОДНАЯ НАВУКОВАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ „БЕЛАРУСКА-ПОЛЬСКІЯ МОЎНЫЯ, ЛІТАРАТУРНЫЯ І ГІСТАРЫЧНЫЯ СУВЯЗІ”. ГАЙНАЎКА 15–17.09.2011

15–17 верасня 2011 года ў будынку Музея і Цэнтра Беларускай Культуры ў Гайнаўцы адбылася міжнародная навуковая канферэнцыя „Беларуска-польскія моўныя, літаратурныя і гістарычныя сувязі”, арганізаваная Кафедраю беларусістыкі Варшаўскага ўніверсітэта. Канферэнцыя праводзілася ў гонар 55-годдзе існавання Кафедры. Традыцыйна яна сабрала даследчыкаў беларускай літаратуры, культуры, гісторыі і мовы з розных навуковых цэнтраў Польшчы і з-за мяжы.

Адкрыла канферэнцыю, вітаючы прысутных, кіраўнік Кафедры Беларусістыкі прафесар Ніна Баршчэўская. Наступным слова ўзяў Андрэй Стэпанюк, дырэктар Ліцэю з беларускаю моваю навучання імя Браніслава Тарашкевіча ў Бельску-Падляскім, які пазнаёміў з гісторыяй Ліцэю, а таксама зазначыў месца беларускай мовы ў працэсе навучання моладзі з Падляшша. Прывітальная частка закончылася прамоваю прафесара Міхала Саевіча, кіраўніка Кафедры беларусістыкі Універсітэту Марыі Кюрэ-Складоўскай і старшыні Польскага таварыства беларусістаў. Пасля быў прадстаўлены парадак спаткання і падзел пасяджэнняў канферэнцыі на чатыры часткі, у адпаведнасці з канкрэтнымі тэматычнымі блокамі.

Першае пасяджэнне было прысвечана літаратуразнаўчай тэматыцы, а кіравалі ім прафесар Ніна Баршчэўская і дацэнт Павел Навуменка з Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта ў Мінску. Першым з рэфератам выступіў прафесар Аляксандар Баршчэўскі, шматгадовы кіраўнік варшаўскай беларусістыкі, які прааналізаваў адносіны беларускіх пісьменнікаў да ідэі беларусізацыі паводле працаў крытыка-эмігранта Уладзіміра Глыбіннага. Наступным голас узяў доктар Пятро Васючэнка, які прачытаў рэферат *Таямніцы „Тутэйшых” Янкі Купалы: сімволіка і падтэкст*. Чарговым дакладчыкам была прафесар Гун-Брыт Колер, якая прэзентавала формы і функцыі „багемы” ў беларускай літаратуры. Доктар Павел Навуменка ў сваім выступленні разважаў, ці беларускія літаратурныя арганізацыі 20-х гадоў былі цэнтрамі, у якіх фармавалася нацыянальная эліта. Апошняю дакладчыцаю першага пасяджэння

была доктар Ганна Кісліцына, якая прадставіла рэферат *Новая літаратурная сітуацыя: літаратурная крытыка 90-х гадоў*. Першае пасяджэнне закончылася дыскусіяй паміж дакладчыкамі і іншымі ўдзельнікамі канферэнцыі.

Пасля кароткага перапынку пачалося другое пасяджэнне, прысвечанае мовазнаўчай тэматыцы. Мадэратарамі гэтай секцыі былі прафесар Мікалай Цімашук з Кафедры беларусістыкі Варшаўскага ўніверсітэта і прафесар Міхал Саевіч. Першаю выступіла доктар Ніна Баршчэўская, характарызуючы ролю роднай мовы ў працэсе фармавання нацыянальнай свядомасці. Пасля прафесар Мікалай Цімашук прачытаў рэферат *Евангеле на-беларуску (лексіка)*. Чарговы дакладчык – мовазнаўца магістар Зміцер Саўка – прадставіў свае разважанні на тэму фанетычных і графічных аспектаў запазычванняў у беларускай мове. Доктар Ядвіга Глушкоўская з Кафедры беларусістыкі Варшаўскага ўніверсітэта аналізавала тапонімы Паўночна-усходняй Польшчы, якія паходзяць ад вегетатывных тэрмінаў. Пасяджэнне секцыі мовазнаўцаў скончылася выступленнем прафесара Міхала Саевіча, якое тычылася дыскусійнай этымалогіі прозвішчаў на *-ук* у Гайнаўскім павеце. Паседжанне закончылася кароткай дыскусіяй.

Пасля абеду ўдзельнікі канферэнцыі сабраліся зноў, каб распачаць трэцяе пасяджэнне, прысвечанае гістарычнай і культуразнаўчай тэматыцы. Кіравалі ім доктар Юзаф Зямчонак, ад'юнкт Кафедры беларусістыкі Варшаўскага Універсітэта, і доктар Ірына Бурдзялева з Мінскага лінгвістычнага ўніверсітэта. Першаю выступіла доктар Алена Глагоўская з Універсітэта ў Беластоку, якая апавядала пра беларусаў у Польшчы ў 1944–1956 гадах у сувязі са справай „Komitetu białoruskiego”. Наступным быў доктар Юзаф Зямчонак, які стараўся адшукаць „словы-ключы” Беларусі. Доктар Ірэна Матус з Універсітэта ў Беластоку, якая выступіла як чарговая дакладчыца гістарычнай секцыі, характарызавала змены, якія былі зроблены ўнутры ўніяцкай царквы на Беластоцчыне ў 30-я гады XIX стагоддзя. Наступнаю выступіла доктар Ірына Бурдзялёва, якая намалявала партрэт эпохі паводле *Успамінаў* Евы Фялінскай. Апошнім выступаў магістар Гжэгаш Гурскі, дактарант Кафедры беларусістыкі Варшаўскага ўніверсітэта, які прачытаў рэферат пра наратыў ў *Akwarelkach myśliwskich z Polesia* Яна Неслухоўскага.

Пасля кароткага перапынку распачалося апошняе пасяджэнне літаратуразнаўцаў, якім кіравалі прафесар Мікола Хаўстовіч і доктар Лія Кісялёва з Нацыянальнай Акадэміі Навук Беларусі. Першаю дакладчыцаю была доктар Надзея Панасюк з Кафедры беларусістыкі Варшаўскага ўніверсітэта, якая аналізавала палітычную паэзію Ларысы Геніюш. Пасля доктар Лія Кісялёва прачытала рэферат *Праблема айтарства вадэвілю „Пінская Шляхта”*. Наступнымі дакладчыцамі былі дактаранткі Кафедры беларусістыкі Варшаўскага ўніверсітэта. Магістар Дарота Скіос прадставіла рэферат пра вобраз галоўнага героя ў цыкле апавяданняў Янкі Брыля *Нёманскія казакі*. Магістар

Малгажата Вайцяхоўская характарызавала раман Сяргея Балахонава *Імя грушы ў кантэксце эстэтыкі постмадэрнізму*. Апошнім выступіў прафесар Мікола Хаўстовіч з рэфератам *Францішак Рупінскі і праблема атрыбуцыі беларускіх вершаў XVIII стагоддзя* і сваім выступленнем закончыў чацвёртае і апошняе пасяджэнне канферэнцыі.

Пасля дыскусіі паміж удзельнікамі канферэнцыі кіраўнік Кафедры беларусістыкі прафесар Ніна Баршчэўская афіцыйна закрыла Міжнародную навуковую канферэнцыю „Беларуска-польскія моўныя, літаратурныя і гістарычныя сувязі”.

Acta Albaruthenica

11

2011

Katedra Białorutenistyki
Uniwersytetu Warszawskiego

***Literatura, język i kultura:
tradycje i współczesność***

Redakcja naukowa
Mikołaj Timoszuk i Mikołaj Chaustowicz

Warszawa 2011